

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: **A. K.**, nar. XX. XX. XXXX, státní příslušnost Ruská federace, bytem v ČR K. V.,
zastoupená Mgr. Pavlem Grünerem, advokátem,
se sídlem Bělehradská 1094/4, 360 01 Karlovy Vary,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 1. 2021, č. j. MV-195730-4/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 1. 2021, č. j. MV-195730-4/SO-2019 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým ta zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 10. 2020, č. j. OAM-9647-13/TP-2020 (dále též „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), jímž byla podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

změně některých zákonů (dále též „zákona o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu, neboť v řízení nebyly potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 zákona o pobytu cizinců.

2. Základní sporná otázka, kterou soud v tomto řízení řešil, tkví v tom, zda, a případně do jaké míry, je správní orgán povinen postupem určeným k odstraňování vad podání dle § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, upozorňovat žadatele, že podal určitou žádost, ačkoliv zjevně nesplňuje hmotněprávní podmínky pro vyhovění takové žádosti.
3. Věcně se jedná o to, že žalobkyně podala žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, která je určena pro nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem této žádosti společné soužití těchto cizinců na území České republiky, a to přestože byla v době podání žádosti zletilá, takže podmínky vyhovění její žádosti nemohla od počátku splnit.

Žalobní body

4. Žalobkyně v žalobě uvedla, že ve formuláři k žádosti o trvalý pobyt uvedla jako účel společné soužití dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, přestože si byla vědoma, že je již zletilá. Dle žalobkyně se jedná o zjevnou chybu v psaní, jelikož vždy ve svých předchozích žádostech uváděla tento účel a neuvědomila si, že se vztahuje pouze na osoby nezletilé. Žalobkyně nesouhlasí s argumentací žalované, že pokud si byla vědoma této chyby, měla možnost požádat o povolení změny obsahu podání. Žalobkyně si sice byla vědoma svého věku, avšak neuvědomila si, že uvedla nesprávný účel své žádosti. Z tohoto důvodu tedy nemohla postupovat dle § 41 odst. 8 správního řádu, jak navrhovala žalovaná.
5. Stěžejní žalobní námitkou namítala žalobkyně nesprávné právní posouzení věci, které spatřovala v nedostatku poučovací povinnosti ze strany správních orgánů ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu. Dle žalobkyně se podle § 168 zákona o pobytu cizinců na řízení o povolení k trvalému pobytu vztahují ustanovení části druhé a třetí správního řádu. Z § 37 správního řádu vyplývá, že nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Dle žalobkyně má uvedený postup přednost před § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, dle kterého správní orgán I. stupně žádost žalobkyně zamítl. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 6 As 53/2009-74, správní orgán, jenž zjistí takový nedostatek žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu cizinci, který zakládá oprávnění žádost zamítnout dle § 75 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, a nevyzve žadatele k odstranění vady a nepoučí jej o následcích nečinnosti, zatíží své rozhodnutí o zamítnutí žádosti vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. V tomto směru žalobkyně namítala, že před vydáním rozhodnutí nebyla nadepsaným správním orgánem I. stupně vyzvána k odstranění vady a nebyla žádným způsobem poučena o následcích nečinnosti. Ze strany správního orgánu I. stupně nebylo nutné poučovat žalobkyni rozsáhlým způsobem, či uvádět, jaké doklady musí doložit, aby prokázala uvedený účel žádosti. Postačilo by, pokud by správní orgán uvedl, že pro požadovaný účel žádosti nejsou potvrzeny důvody, neboť žalobkyně je zletilá. I takto jednoduše formulované poučení by stačilo žalobkyni, aby případně disponovala řízením ve smyslu ustanovení § 41 odst. 8 správního řádu, popřípadě vzala svoji žádost zpět.
6. Ačkoliv je řízení o povolení k pobytu cizinců ovládáno dispoziční zásadou a správní orgán dospěje k závěru, že jsou splněny podmínky pro zamítnutí žádosti, nelze od žalobkyně očekávat, že pouze z možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí bude schopna zjistit důvody, které správní orgán vedou k závěru o zamítnutí žádosti. To zvláště v případě, pokud jednak nebyla správním orgánem poučena o případných nedostacích, a zároveň pokud se ve spisu nenachází rozhodnutí či opatření správního orgánu, z něhož by takové závěry byly seznatelné.

Vyjádření žalované

7. Ve svém vyjádření k žalobě setrvala žalovaná na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, přičemž v podrobnostech odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. V závěru navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

8. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
9. Soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť s tím účastníci řízení souhlasili.
10. Žaloba není důvodná.
11. Ze správního spisu vyplývají následující pro posouzení věci rozhodné skutečnosti. Dne 4. 8. 2020 podala žalobkyně žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (do příslušného formuláře vyplnila jako účel žádosti „společné soužití rodiny § 66/1/d“). K žádosti žalobkyně předložila cestovní doklad, doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, potvrzení o studiu Ekonomické fakulty Moskevské státní univerzity V. M. Lomonosova, potvrzení o zajištění ubytování a smlouvu o výkonu funkce jejího otce spolu s potvrzením o výši jeho příjmu. Ve spisu jsou dále založeny výpisy z evidence cizinců, ze kterých vyplývá, že otec žalobkyně, pan D. K., a matka žalobkyně, paní S. K., mají v České republice povolen trvalý pobyt. Podáním ze dne 10. 8. 2020 žalobkyně požádala správní orgán o pořízení kopie rodného listu ze žádosti o dlouhodobý pobyt. Na základě této žádosti byla správním orgánem do spisu založena kopie rodného listu žalobkyně, ze kterého je zřejmé, že se žalobkyně narodila dne 21. 12. 2000. Výzvou ze dne 25. 8. 2020 byla žalobkyně vyzvána k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Na základě této výzvy do spisu dne 2. 9. 2020 nahlédl zástupce žalobkyně, advokát Mgr. Pavel Grüner, který požádal o poskytnutí lhůty 15 dnů k vyjádření.
12. Po uplynutí této lhůty, aniž by se žalobkyně k obsahu spisu vyjádřila, vydal správní orgán I. stupně dne 16. 10. 2020 pod č. j. OAM-9647-13/TP-2020 rozhodnutí, kterým žádost žalobkyně zamítl dle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, neboť dospěl k závěru, že v řízení nebyly potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. V rozhodnutí správní orgán I. stupně zejména uvedl, že žalobkyni v době podání žádosti bylo 19 let, a nelze na ní pohlížet jako na nezletilé dítě. Žalobkyně tedy nesplňovala jednu z podmínek § 66 odst. 1 (nezletilost), a proto nemohlo být žádosti vyhověno.
13. Proti rozhodnutí se žalobkyně bránila odvoláním, ve kterém uvedla obdobné námitky jako následně v nyní projednávané žalobě. Odvolání žalovaná rozhodnutím ze dne 13. 1. 2021, č. j. MV-195730-4/SO-2019, zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. V odůvodnění uvedla, že pokud si žalobkyně byla vědoma skutečnosti, že je v době podání žádosti plnoletá, měla možnost požádat o povolení změny obsahu podání nebo vzít svou žádost zpět a podat si novou žádost o takový typ pobytového oprávnění, pro který splňuje podmínky. Žalovaná dále k poukazu žalobkyně na povinnost správního orgánu vyzvat k odstranění vad žádosti uvedla, že v případě žádosti žalobkyně nebyl problém v náležitostech žádosti, kterou jsou upraveny v § 70 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, když tyto žalobkyně k žádosti předložila. Dané řízení je ovládáno zásadou dispoziční, tedy žalobkyně má povinnost tvrdit a prokázat rozhodné skutečnosti. Žalobkyně podala žádost dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a správní orgán I. stupně byl povinen tuto žádost respektovat. Ohledně poučovací povinnosti správního orgánu žalovaná uvedla, že poučovací povinnost správního orgánu spočívá v povinnosti poučit

účastníky řízení o jejich procesních právech a povinnostech takovým způsobem, aby nebyly v důsledku jejich neznalosti poškozeny. Míra poučení je dána povahou úkonu a osobními poměry dotčené osoby, neboť je zřejmé, že více poučení se předpokládá u osoby práva neznalé oproti např. advokátovi, přičemž poučovací povinnost nelze vnímat jako „*ničím neomezenou a absolutní povinnost poučovat o všem, vždy a za všech okolností*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2008, sp. zn. 9 Azs 64/2008). Dále žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, sp. zn. 4 Azs 450/2004, ze kterého vyplývá, že: „*Poučovací povinnost rovněž nemůže jít tak daleko, aby byl účastník řízení poučován i o tom, jaké skutečnosti má uvádět, aby bylo jeho žádosti vyhověno anebo sugestivně dotazován na důvody, o kterých sám nehovoří.*“

14. Soud vycházel z následujících zákonných ustanovení.
15. Podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu § 66 nebo nejsou splněny podmínky § 67 nebo § 68.*“
16. Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců platí: „*Povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území.*“
17. Podle § 4 odst. 2 správního řádu správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.
18. Soud se neztotožňuje se žalobkyní v tom, že podání žádosti dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců za situace, v níž si byla vědoma, že je již zletilá a že tedy na ni toto ustanovení ani nemůže dopadat, lze hodnotit jako chybu v psaní. Obecně lze chybou v psaní lze označit takové administrativně-technické pochybení, které je na první pohled zřejmé, přičemž z ostatních údajů a skutečností lze jednoznačně a bez jakýchkoli pochybností dovodit, že příslušná osoba ve skutečnosti zamýšlí vyjádřit něco jiného a rovněž je také evidentní, co chce ve skutečnosti vyjádřit. Již z této zcela obecné definice je zřejmé, že pod ni nelze podřadit případ, který sama žalobkyně popisuje, tj. že žádost za obdobným účelem podávala již opakovaně a neuvědomila si, že kvůli tomu, že již v mezidobí dovršila zletilost, na ni toto ustanovení dále nedopadá. Tu se zjevně nejedná o chybu v psaní, ale o omyl, v němž žalobkyně nesprávně žádá o pobytové oprávnění za takovým účelem, jehož podmínky zjevně nemůže splnit. To ovšem nelze kvalifikovat jako vadu tohoto samotného podání, kterou by snad bylo namísto odstraňovat postupem podle § 37 odst. 2 a 3 správního řádu. Všem požadavkům, které ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu, jež na žádost žalobkyně o povolení k trvalému pobytu, dopadá skrze § 45 správního řádu (a za použití § 70 zákona o pobytu cizinců vymezujícího speciální náležitosti žádosti o povolení k trvalému pobytu), totiž tato žádost vyhovuje. Je z ní patrné, kdo ji podal, které věci se týká i co navrhuje. Že žalobkyně navrhuje něco, čemu správní orgán nemůže na podkladě zjevných skutečností vyhovět, není vadou jejího podání, a proto nelze dovozovat povinnost správního orgánu, aby žalobkyni na takovou situaci zvláště upozorňoval ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu.
19. Vadou žádosti, kterou by bylo namísto postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu odstraňovat, by mohla být vada, kvůli níž by např. nebylo možno jednoznačně uzavřít, o jaké pobytové oprávnění žalobkyně žádala, kupříkladu proto, že by se neshodovalo označení zákonného ustanovení skutkové podstaty daného pobytového titulu a jeho slovní vyjádření. V projednávané věci ale žalobkyně zcela jednoznačně uvedla, že podává žádost o povolení k trvalému pobytu za účelem „*společné soužití rodiny § 66/1/d*“. Tato formulace nevyvolává žádnou nejasnost v tom, o co žalobkyně svou žádostí usilovala. Že se žalobkyni jedná právě o trvalý pobyt podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, pak plyne i z dalších podkladů, které ke své žádosti připojila; v projednávané věci tedy nevznikla ani pochybnost o účelu žádosti spočívající v diskrepanci mezi

jejím obsahem a těmito přílohami.

20. Nadto nelze pominout, že požadavek žalobkyně, aby byla správním orgánem poučena, že podmínky vyhovění jí podané žádosti nesplňuje, a aby jí byl současně poskytnut návod a lhůta k nápravě, je protismyslný. Především je to vždy žadatel, který v souladu s dispoziční zásadou vymezuje předmět své žádosti. Pokud tato žádost splňuje předepsané formální znaky, v poměrech tohoto případu tedy zejména, je-li z ní zřejmé, oč žadatel usiluje, je zásadně věcí autonomie tohoto žadatele, proč zvolil právě tu či onu žádost: není věcí správního orgánu, aby tyto otázky zvažoval, jeho povinností je žádost posoudit dle stanovených zákonných podmínek a předepsaným způsobem o ní rozhodnout. Navíc by takový požadavek, byl-li by skutečně opodstatněný, kladl na správní orgány zcela mimořádné břemeno „předposoudit“ určitou žádost po jejím podání z hmotněprávního hlediska a následně, nebylo-li by dané žádosti možno vyhovět, z vlastní úřední povinnosti žadateli nabízet jiné možnosti, jaké jiné žádosti by snad naopak vyhověno být mohlo. Není složité představitelné, že taková povinnost by v krátké době vedla k paralýze činnosti správních orgánů a ostatně, žalovaná správně poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která takové závěry odmítá. Rovněž správně také žalovaná podotkla, že poučovací povinnost správních orgánů podle § 4 odst. 2 správního řádu se týká především práv procesních, přičemž v projednávané věci se žalobkyně domáhá poučení hmotněprávního.
21. Žalobkyně má nepochybně pravdu v tom, že povinnosti správního orgánu stanovené v § 37 odst. 3 správního řádu mají přednost před § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, podle něhož byla její žádost zamítnuta, neboť není-li ze žádosti zřejmé, kdo ji podává, které věci se týká a co se jejím prostřednictvím navrhuje, nelze pro takový nedostatek vůbec v řízení pokračovat. Proto, jak už soud výše uvedl, vyskytne-li se v určitém případě taková vada žádosti, je zajisté nutné ji odstranit, a teprve pak lze případně (podaří-li se odstranění takové vady) o žádosti meritorně rozhodnout. Z této procesně-logické přednosti povinností správního orgánu upravených v § 37 odst. 3 správního řádu nicméně nelze vyvozovat ty závěry, které žalobkyně uvádí.
22. Soud navíc upozorňuje na to, že žalobkyně byla již ve správním řízení zastoupena advokátem Mgr. Pavlem Grünerem, tedy právním profesionálem. Ten se za žalobkyni dne 2. 9. 2020 seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž se prokázal plnou mocí udělenou mu žalobkyní dne 17. 7. 2020, tedy ještě před podáním žádosti dne 4. 8. 2020. Lze tedy důvodně předpokládat, že způsob jejího podání byl mezi žalobkyní a jmenovaným advokátem konzultován; i kdyby tomu tak však nebylo, nejpozději při svém seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí měl zástupce žalobkyně možnost zjistit, že žádost byla podána za účelem, jehož podmínky se žalobkyní zjevně nepodaří naplnit, neboť je již zletilá, a mohl tak na tuto situaci procesně zareagovat. Přestože si přitom zástupce žalobce při svém seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí vyžádal lhůtu 15 dnů k vyjádření, ta marně uplynula, aniž by jakékoli vyjádření bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno.
23. Pokud pak žalobkyně poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 6 As 53/2009-74, soud považuje tento odkaz za nepřiléhavý, neboť skutkové okolnosti případu řešeného Nejvyšším správním soudem, nejsou ani podobné skutkovým okolnostem případu nyní projednávaného. V tomto případě se totiž nejedná o to, že by žádost žalobkyně byla zamítnuta z důvodu nepředložení povinného dokladu (o čemž by pochopitelně musela být správními orgány poučena) podle § 70 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ale proto, že zkrátka nesplňuje hmotněprávní podmínky konkrétního účelu trvalého pobytu, o který žádala.
24. Jelikož soud neshledal žádnou žalobní námitku důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

25. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec výkonu její činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 31. května 2021

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu